

Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

Адреса Редакції і Адміністрації: 'Svoboda', 81-83 Grand St., Jersey City, N. J. Тел.: HEnderson 4-0237 УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXII. Ч. 90. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬЮ ЙОРК, СУБОТА, 12-го ТРАВНЯ (MAY) 1956. ДЕСЯТЬ ЦЕНТІВ — TEN CENTS No. 90. VOL. LXII.

ПАЛАТА РЕПРЕЗЕНТАНТИВ УХВАЛИЛА ПОНАД 33 БІЛЬЙОНИ НА ОБОРОНУ

ВІДКИНЕНО ДЕМОКРАТИЧНУ ПРОПОЗИЦІЮ ДОДАТКОВОГО БІЛЬЙОНА НА ЗБІЛЬШЕННЯ ПРОДУКЦІЇ БОМБАРДУВАЛЬНИКІВ

Вашингтон. — Палата Репрезентантів, голосуючи над запропонованим урядом бюджетом оборони, відкинула пропозицію деяких демократичних конгресменів ухвалити додатковий бильйон доларів на збільшення продукції міжконтинентальних бомбардувальників B-52. Бюджет оборони ЗДА прийнято одностайно, бо 377 голосами проти 0. Такий вислід голосування досить несподіваний, бо він прийшов після довгих місяців дискусій і інколи дуже гострих обговорень, що оборона програма ЗДА не відповідає потребам Співтовариства, зокрема в ділянці продукції міжконтинентальних бомбардувальників. Ухвалюючи запропонований урядом бюджет, Палата Репрезентантів визнала правильним задоволення президентом Айсенгавером, що запропонована програма оборони відповідає потребам країни і що, не надто безпечно "починати переговори" із Співтовариством в кожній категорії озброєння. Прийнято бюджет в сумі 33,635,000,000 доларів, на 512,784,000 дол. менше, як це запропонував президент Айсенгавер в січні цього року. Але зроблені

Доллес заявився рішуче проти зменшення закордонної допомоги

Вашингтон. — Державний секретар Джек Фостер Доллес, виступаючи під час кінцевих переслухань в Конгресовій Комісії Закордонних Справ, заявився дуже рішуче проти будь-якого зменшення запропонованої урядом програми закордонної допомоги у висоті 4,900,000,000 доларів. Доллес говорив майже дві години і доводив, що нова советська політика не визначає ніякої зміни основних цілей і що немає ніякої певності, що Совєти зменшать свої збройні сили. Загачаткована Совєтами політика економічної допомоги для відсталіших країн не має на меті підтримки чи підсилення незалежності даних країн, а тільки сформулюва-

Сенат ухвалив 5 бильйонів доларів на забезпечення проти повеней

Вашингтон. — Минулого четверга ввечері Сенат більшістю 61 голосу проти 7 голосів ухвалив законопроект, признавши ним 5 бильйонів доларів на безпосередню федеральну безпеку домів, підприємств та іншої власності від повеней. Законопроект, що його сенатори із стейтів Нової Англії, Нью Йорку та інших означили як "наглий", мав підтримку сенаторів обох партій, Республіканської і Демократичної. Тепер

Американський уряд хоче викинути ще одного советського дипломата

Вашингтон. — Американський уряд розглядає під часу пору домагаючи Палату Репрезентантів і Сенат у справі виконання із ЗДА ще одного советського дипломата, який займається на території ЗДА не тільки советською пропагандою, але й шпигуванням. В даному випадку йде про Владіміра П. Міхєєва, урядовця в бюрі військово-морського аташе при советській амбасаді у Вашингтоні, який, як це виявлено під час останніх переслухань в комісії досліджування притаманних нацистських дій, порушив в очевидний спосіб дипломатичний статут, вербуючи у двох випадках американських громадян до шпигуєцької служби в користь Советського Со-

"Всесвітня Рада Миру" хоче використовувати для своєї пропаганди Івана Франка

Так звана Всесвітня Рада Миру — широко розгалужена комуністична організація з центром у Москві — як повідомляла Телеграфічна Агенція Сов. Союзу (ТАСС), — прийняла рішення широко відзначити ювілей Івана Франка в усіх країнах, в числі великих культурних роковин 1956-го року". Прикриваючись облудним гаслом "мир у цілому світі", ця комуністична організація веде з поміччю п'ятих колон широкую розкладову роботу. Тепер вона хоче використати в своїх цілях також ім'я великого українського письменника, представляючи його як москвофіла, безбашенця та провісника більшовизму і фальсифікуючи його творчість в своїх інтересах. Розсіяні в усьому світі українці послідовно викриваючи і спростовуючи брехливі советську пропаганду, повинні гідно представити в країнах свого поселення "Великого Каменярка" — визначного сина українського народу і безкомпромісного борця за вільну Україну в сторіччя з дня його народження.

Протестаційний страйк спаралізував життя на Кипрі

Нікозія. — В усіх містах і містечках Кипру вибух спонтанний генеральний страйк на знак протесту проти підвищення в четвер 10 травня на в'язничному підприємстві в Нікозії двох молодих кипрських греків-терористів. Не вважаючи на заборону з боку англійської адміністрації, що не вільно зачиняти крамниць з інших причин, як на тлі спору за умови праці, — всі крамниці закрилися. Самі англійці перевалили вже раніше всіні міжміські телефонічні розмови та закрили всі школи. Крім двох повешених, 23-річного Михайла Караоліса і 23-річного Андрія Деметрію, суд заступив був на смерть ще двох інших терористів, Андрія Захаса і Харілявса Михайла. Вони сидять у в'язниці. Англійське міністерство закордонних справ potwierдило вістку, що державний секретар Доллес особисто просив англійського міністра закордонних справ Ллойда під час зустрічі з ним в минулому тижні у Парижі, щоб стримати ексцесу двох кипрських греків. Англійський губернатор на Кипрі маршал Гардінг знав про цю інтервенцію. Англійський уряд відкинув американську інтервенцію, заявивши, що це справа внутрішньої англійської політики, яка вимагає твердості у відношенні до терористів. У кривавих демонстраціях, що вибухли в Атеніях з приводу подій на Кипрі, в минулу середу загинули 4 особи і 291 була ранена, в тому числі 63 поліціянти.

В англійському парламенті відбудеться дебата над зникненням нурця

Лондон. — Англійський уряд уступив перед натиском публічної опінії та заповів офіційно, що на денному порядку нарад парламенту в найближчий понеділок стоїть також справа тасмичного зникнення коммодоре Лайонела Крабба, найкращого англійського нурця, героя останньої війни. Його бачили останній раз 19 квітня ч. р. недалеко советського кружляка "Орджонікідзе" у порті в Портемут, яким приїхали були Хрущов і Булганін. Колишній англійський соціалістичний міністер військових справ Шинвелл запитав, хто звітуватиме парламенту від уряду про цю справу, лорд печаті Вотлер відповів, що інтерпелант може бути спокійний, бо звітуватиме авторитетна особа. Публічна опінія в Англії схвилювана поголосками, що Крабб загинув, доставши дурочення розслідути підводну частину загаданого советського кружляка. З помостою того кружляка побачили Крабба, але що там сталося — невідомо. Тим часом московська преса одверто заговорила, що Крабб "шпигував" советський кружляк, і обурюється з цього приводу. Англійська адміністрація записала Крабба на листу "загинувших безвісти", згодуючись, що він загинув.

Тіто хвалить Францію за її закордонну політику

Париж. — Югославський маршал Тіто славив Францію за її старання "зближити Схід і Захід". Тіто вголосив політичну промову на бенкеті, що його видав французький міністер закордонних справ Шіно у честь югославського гостя. Югославський диктатор заповнив приязню, що він цілком солідаризується з становищем Франції у справі роззброєння та уділення допомоги малорозвиненим країнам. Як відомо, Франція хоче вези допомогу закордонній скверуванню через Об'єднані Нації. Тіто уважає, що Об'єднані Нації найкраще гарантують політичний характер допомоги, уділеної для добра країни. Говорячи про політику Югославії, Тіто заповнив, що "добування нових приречень на Сході не означає зречення з приречень, що їх мається вже на Заході".

Гаммершилд оприлюднив повний звіт про виследи своєї місії

Об'єднані Нації. — Генеральний секретар Об'єднаних Націй Д. Гаммершилд склав Раді Безпеки ООН на письмі повний обширний рапорт про виследи своєї перемірчої місії на Середньому Сході, куди він виїхав на основі резолюції Ради Безпеки від 4 квітня 1956 року. Гаммершилд ствердив, що він привернув перемір'я та поширив умову про технічні засоби зберігання постанов про перемір'я. Він сам признав, що тепер було б це заскорю говорити про практичні виследи останнього порозуміння, але, мовлячи, це було необхідний перший крок. Дальший мир у тій частині світу залежить — ствердив Гаммершилд — від безпосередньо зацікавлених країн, а саме Ізраїлю, Єгипту, Йорданії, Сирії і Лівану. Гаммершилд висловив про тиль розв'язання середньо-східної проблеми безпеки іншими чинниками, як тільки повний обширний рапорт про виследи своєї перемірчої місії на Середньому Сході, куди він виїхав на основі резолюції Ради Безпеки від 4 квітня 1956 року. Гаммершилд ствердив, що він привернув перемір'я та поширив умову про технічні засоби зберігання постанов про перемір'я. Він сам признав, що тепер було б це заскорю говорити про практичні виследи останнього порозуміння, але, мовлячи, це було необхідний перший крок. Дальший мир у тій частині світу залежить — ствердив Гаммершилд — від безпосередньо зацікавлених країн, а саме Ізраїлю, Єгипту, Йорданії, Сирії і Лівану.

ЧЕРЧИЛ НЕ ВИКЛЮЧАЄ УЧАСТІ СССР В НАТО

ВИНСТОН ЧЕРЧИЛ ВИГОЛОСИВ ВЕЛИКУ ПОЛІТИЧНУ ПРОМОВУ В ААХЕНІ В НІМЕЦХІНІ, ЗАТОРКНУВШИ НАЙВАЖЛИВІШІ ПРОБЛЕМИ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ПОЛІТИКИ

Аахен. — "Нова проблема виростає від недавнього російського розв'язання Сталіна. Якщо воно шире, то ми мали б діло з новою Росією і щодо мене, то я не бачу, чому — якщо воно дійсно так — Росія не мала б приєднатися до заходів того славного договору (НАТО). Мусимо усвідомити, який глибокий і широкі острах Росії щодо безпеки її країни перед чужинським навалом. У дійсно об'єднаній Європі Росія мусить мати свою частину... Повторюю, що дух того порозуміння (НАТО) не повинен виключати Росії і східно-європейських держав..." Такі слова буквально сказав кол. англійський прем'єр Вінстон Черчил у своїй першій великій політичній промові від часу своєї реінтації в англійському уряді, яку вінголосив у четвер 10 травня ч. р. в Аахені в Західній Німеччині з нагоди отримання "нагороди Карла" за заслуги, покладені для єдності Європи. У тій своїй промові Черчилль найбільше місця присвятив Організації Північно-атлантичного пакту (НАТО), славлячи факт, що 15 європейських держав об'єдналися після розриву Совєтів із своїми західними воєнними союзниками, — щоб боронити мир в Європі. Черчилль узагалі дав короткий нарис розвитку міжнародної ситуації в Європі. Він з найбільшим приязню висловився про відбудову в Західній Німеччині і про роллю у цьому німецькому відраженні канцлера Аденауера, пригадавши свій заклик з-перед 10 років під адресою Франції, щоб вона забула свою нехеті до Німеччини і примирилася з нею, та підкреслював найбільше значення приналежності ЗДА і Канади до Атлантичного союзу у Кількартот Черчилль говорив про необхідність з'єднання Німеччини та стверджував, що це з'єднання прийде без найменшого сумніву. З цієї промови Черчила англословна преса підхопила передусім за-

В Альжирі проголошений війнятковий стан

Альжир. — Французький міністер для справ Альжиру Роберт Лякот проголосив війнятковий стан у цій країні. Тим часом арабські партизани і терористи продовжують свою акцію, яка в цьому останньому тижні полягала головно на паленні домів, фарм і шкіл, при чому, очевидно, гинуть також неввинні цивільні мешканці. Контракція французького війська довела до цілого ряду нових сутичок, в яких — як запевняє преса — деякі загони повстанців винищено

В СВІТІ

● "Черчил — їдь додому" і "Черчила тут не треба" — такі і подібні написи появились на мурах домів в Аахені в Західній Німеччині в зв'язку з приїздом Черчила, що має тут дістати нагороду за працю на користь об'єднання Європи. Черчилль прилетів літаком разом із своєю дружиною. Німці дуже люті на нього за дану ним у Ялті згоду відступити полякам землі на схід від Одрі-Ніси, разом із Вроцлавом і Щецином (Бресляв і Штеттін).

● Шість німецьких політичних партій, репрезентованих у парламенті Республіки, подали урядові Аденауера меморіал, в якому вимагають, щоб він окремим державною комісією перепіслявсьбачу аналізу теперішньої "зміни" советської тактики і можливостей контактів з Східною Німеччиною. Всі вони не визнають східно-німецького комуністичного уряду, як репрезентанта народу, але вважають, що відсутність контактів із Східною Німеччиною дозволяє комуністам утримувати в'язницю заласло та запозивати в'язницю "воєнний в'язнів".

● Наступним в армії внаслідок Ітіндера у Відні, як архієпископа Відня, що помер в жовтні ми-

Ген. Грунтер закликає до дальшої строгості

Вонн. — Генерал Альфред Грунтер, який введовів відійде з своєї становища головною команданта збройних сил Організації Північно-Атлантичного пакту, перестеріг західний світ проти зменшення своєї строгості під впливом советської "кампанії усмішок". Він звернувши увагу, що під час тієї кампанії зростає советська збройна сила. Генерал Грунтер ствердив з цілою рішучі-

Сенатська комісія "обчімхала" пенсійний законопроект

Вашингтон. — Сенатська фінансова комісія основно "обчімхала" запропонований демократами пенсійний законопроект, виключаючи з нього практично всі суперечливі постанови, за винятком одної: зменшення віку президентів на відомину і старечу пенсію з 65 до 62 років. Зокрема відкинуто пропановану внескодавцями підвищу оплати на соціальне забезпечення, щоб нею можна було покрити передбачені тим же законо-

Ще одна делегация советських "будівельників" прибула до ЗДА

Нью Йорк. — До ЗДА прибула літаком ще одна група советських "будівельних інженерів", які будіють хочуть познайомитися з американськими методами праці і використати матеріалів у будівництві мешкальних домів і великих крамниць. Советську групу "будівельників" очолює Василь І. Свєтлічний, голова комісії будівництва в раді міністрів СССР і до неї

В АМЕРИЦІ

● Президент Айсенгавер просив на останній пресовій конференції не надавати надто великої ваги виміні листів між ним і советським прем'єром Булганіним в справі роззброєння. Така виміна думок, заявив Президент, не може заступити дипломатичної праці і міжнародних конференцій.

● Канадський міністер риболовства довіда, що в серпні цього року приїде до Канади советський міністер риболовства Александр Ішков, щоб познайомитися з канадською рибною індустрією.

● До ЗДА прибуде незабаром західно-німецький міністер для атомових справ Франц Йозеф Стравс для переговорів у справі закуплення для Західної Німеччини двох комплектів дослідних атомових реакторів.

● В середу 9 травня від'їхав із ЗДА кораблем "Кня Мери" аташе советської делегації до ООН, Александр К. Гуринов, відлікаючи советським урядом на вимогу американського уряду. Гуринов був одним із советських дипломатів у ЗДА, що організували "добровільний" в'їзд "на ріднину" п'ятьох кол. советських моряків із "Туапсе".

На острові Наму намальовано велику — 100-ярдову у розмірі — ціль для водневої бомби, що її запаливано скинути на цей острів з літака. Спробу скинення водневої бомби, що мала відбутися в четвер цього тижня, відложено з огляду на несприятливу погоду.

СВОБОДА **СВОБОДА**
UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

PERIODICALS:		SUBSCRIPTION RATES:	
One year	\$10.00	One year	\$10.00
Six months	5.25	Six months	5.25
Three months	2.75	Three months	2.75
Foreign and Jersey City Rates:		One year	\$12.00
		Six months	6.50
		Three months	3.50

За кожен зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріали.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ШУКАННЯ НОВОГО І ПРИЗНАННЯ СТАРОГО

Паризьку конференцію 15-х міністрів закордонних справ, яка тривала від минулої п'ятниці до останньої неділі включно попередили сенсаційні заповідження про плани зміни основний характер Організації Північно-Атлантичного пакту (НАТО). Мовляв, після того, як Совети перестали побрязувати зброєю на європейському театрі так гомосі, як робили це за Сталіна, а перекинули натиск на свою економічну офензиву у позаєвропейських країнах, то й НАТО повинно достосуватися до цього і поцікавитися більше міжнародними економічними проблемами, що в них заінтересовані 15 його членів-держав. Пригадаймо, що про konieczність займатися більше економікою, аніж стратегією і навіть політикою світу, перший почав говорити теперішній президент Італії Джованні Гронкі, який на цю тему публічно промовляв під час своїх недавніх відвідин у З'єднаних Державах. Політику ЗДА, ніби занадто "мілітарну", а замало "господарську" одверто критикували й соціалістичні керівники теперішньої Франції — її прем'єр Молле і міністр закордонних справ Піно, викликаючи своїми зв'язками велику радість у Москві і велике збентеження в столицях Заходу. Врешті про потребу змінити це в чому характер НАТО говорив і канадський міністр закордонних справ Пірсон, зупинившись у Лондоні по дорозі до Парижу, куди їхав на зустріч із 14-ма своїми закордонними колегами. І тому, коли державний секретар Доллес, за кілька днів перед його віздом до Парижу, першоворив, що настала пора для "доступу НАТО" в напрямку "більшого економічного розвитку в усюму світі", а президент Айтзенгавер підтримав цю думку, як "дуже цікаву", то в західних європейських столицях відізналися на це — читали ми — дуже прихильно дуже позитивно.

Але, цюкаво, потім раптом усі ці розмови про перетворення НАТО на організацію, яка мала б обмірковувати також проблеми допомоги малорозвиненим країнам чи способи економічної офензивної на економічну офензиву Советів — затихли. Зате множилися голоси, які заявляли, що НАТО найменше покликане для такої ролі, особливо ж несприятливо воно для розподілу завдань закордонної допомоги. Звернемо увагу на те, що НАТО має, наслідком довгої, впертої і ворожої комуністичної та "нейтралістичної" кампанії, недобру марку якраз в економічно відсталіх країнах, і всяка навіть найширша допомога, яка йшла б в ім'я НАТО, насторожує нева б ці країни: чи випадком не хочуть втягнути їх до "одного з бльовів". Звернемо увагу, що НАТО має дуже обмежене число членів-держав і що, напр., навіть Еспанія, яка дістає допомогу від ЗДА, і Югославія, субвенціонувана різними шляхами з Заходу, не належить до НАТО. Франція, що кваліфікується до "економічного співіснування" з Совстами, хоті-

СХІДНІЙ БЕРЛІН „ПІД ЗБРОЄЮ“

Берлін. — Першотравневі маніфестації в Західному Берліні пройшли цього року спокійніше, ніж у попередні. Властиво не було спроб заколотів з боку східних частин міста, яка в цей день мала свій спектакль: п'ять тисяч воїнів т. зв. народної армії дефілювали перед колишнім мулярським челядником, а сьогодні убраним в пішшу, генеральську уніформу Віллі Штофом, головою командувачем ДФА.

Якби не совєтські машини з пістолями, несені так, як несут їх білі "протетарської" армії, і не найжені, за тим самим зразком, багетти на гвинтівках змінених вісімок, — все інше, від традиційних німецьких піхотинських чобіт аж до нарамників і барвни уніформи, нагадувало б стару армію. До речі, цей трюк для того й подуманий, щоб "національною по формі" полоскотати старі амбіції. Годі мені, спостерігачеві з далекої віддалі, говорити про переживання на тону, що вітав в Люстгартені парад нової армії, першу від 1945 р. Але не дуже помилюся, коли скажу, що зовнішність, зокрема, коли йде про військову, знаходить в німці резонанс. Наприклад, нова форма західнонімецької "бундесвері" ще ні трохи не закламітувалася і далі є під сталим гострим обстрілом критики.

Змучення і апатія помітні в Західному Берліні, засудженню на життя геста. Одинадцять років минуло від часу закінчення війни, а він все ще вегетєє з дотачі і флюк без перспектив і надії

но за Кипр та 2. розв'язати такі трудні питання членів НАТО, які послаблюють збройні сили цієї організації (втягнення 3-ох французьких дивізій з Європи до Альп-Гайтспартай Дойчланд) з-за Бранденбурзької брами. А реліксії з цієї, ніби дрібної, деталі таї, що вже не треба інтенсивно "штурмувати", бо на місці о вже кадри, які поведуть роботу згідно з вказівками...

Від мого останньої візити в Західному Берліні восени минулого року в місті, властиво, немає якихось помітних змін. І далі поширюються військові Курфюрстендамм, що вчорі ймітус неоновими злітками, на місці розвалених і це не відбудованих ка'єлиць, блиск і добробут: текас у "Кемпінського" — відомому берлінському льокалі — шпалір збуджених кельдерів, щоб кинути на рідного гостя; багато вільних кімнат по готелях і мало усеїчених облич на вулицях. Бо навіть у молоді помітна "серйозність, непристамання вікові, і тільки за вином і серцепципальною циганською музикою в "Ціггеркерлер" вони дещо відривають, і тоді на кілька годин льокаль "повноцінною веселої пісні".

Побутово сьогоденний Берлін живе гірше, як пересічне місто Федеративної Республіки Німеччини, хоча великоміського розмаху стара столиця (Закінчення на стор. 3-ій)

ЩО ОЗНАЧАЄ РЕАБІЛІТАЦІЯ СКРИПНИКА?

В останньому числі московського журналу "Вопросы Истории" с майже сенсаційним повідомленням: Москва реабілітує чи не найвидатнішого українського комуніста Михайла Скрипника, бувшого наркома освіти УСРР (від 1927 до 1932 р.) і члена політбюро комуністичної партії України. Скрипник, крім того, був особистим приятелем Леніна і відомий з т. зв. українізації. Під час голоду, в 1933 р. ГПУ збиралося Скрипника знищити, і він, довідавшись про це, сам застрелився. Тепер московський журнал пише, що "Скрипникові була заповіда велика кривда", і так далі. З усіх дотеперішніх реабілітацій це, для України, безперечно найбільше подія, бо досі реабілітували тільки тих осіб, що якимось способом заслужили перед Москвою в підкорюванні України, як Косіор (колишній перший секретар компартії України) і Постишев (колишній другий секретар компартії України та спеціальний уповноважений Сталіна) і ін. Скрипник — це перший видатний комуніст, який, побачивши, куди завела його служба московському комунізму, схамується і запротестував проти гноблення України, домагаючись здійснення обіцянок Леніна про те, що Україна "буде рівноправним членом в союзі совєтських республік".

Помінаємо той факт, що Ленін ніколи не збирався додержувати обіцянок, даних українським комуністам, і що комуністична система, в якій формі вона не була б, с ворожою і чужою психікою українця; нас тут цікавить виключно, що означає реабілітація Скрипника і які наслідки це може мати на Україні. Зрештою, чи не с знову така звичайна пропагандистський маневр Москва, яка ще ніколи в усій своїй завоєвничій історії не думала і не діяла щиро.

Як уже згадали, Скрипник, бувши наркомом освіти на Україні, переводив українську мову в школах, щоб всі службовці українських установ говорили в борах українською мовою, щоб навіть у приватному житті аживали української мови. Скрипник зайшов був так далеко, що від мешканців України не українського походження домагався вивчення української мови на протязі певного часу і, в разі невиконання їх з праці, Скрипник домагався включення до Совєтської України всіх українських земель, які попали до РСФСР (Російська Федерація), тобто підпіденої Курщини, Вороніжчини, Кубані тощо. Він навіть вимагав окремої української совєтської армії з українським командуванням тощо. Пра в о д р д і б о, що Скрипник, як вірний комуніст, хотів зискати симпатії українського народу для комуністичного режиму і цим самим прислужитися комуністичній ідеї та ком. режимові. Але факт лишається фактом, що такі вимоги Скрипник ставив, і про це на Україні і в Москві добре знають.

Виник хустку єдину. Взув затути недобро і на поріг на годіну. Сяде в неділю спочити. Так і поплаче невідіка, Воли усі пригадає. Поки загляне сусідка, Тихо про щось запитася. Кропу чи зліла попросити, Може, загляне і без діла, Вістку недавно принесити, Що без газет долетіла.

Тільки не скаже ні слова, Де то поділяє ді донця, Хоті попитати і голота. Виснухати слівом солоні, Старня пішла медестрою У недобуту частину. Може й не вишла із бою, Може, не вишла з загину. Може пішла до полону, Втомлена боєм жорстоким, Може, на березі Дону Зинта холодний потіток. Другу облава забрала, Наче підбиту пташку. Курява тіля устала, Виріла німецьку машину.

Бвечорі часто дивітася Серце торкаючи піснями. Така, обрядена хата — Гірш від холодної зми. Часто у сні неділюку Докча пропльнуть, як тіні, Як виринули із дому — Все вирине в видінні.

Ой, не разказуй, сусідко, Хай собі ядуть ці новини! Так, як осідає черідка, Так, як солоні краплини... Все, як стебло перебіте, Доля схилила дошну. Житє усе, пережитє Кануло в темряву сізю... Серце у бої й тривожі В полі і тут, на дозвіллі, Влітку на теплія пороці Плаче стара шоведілі.

ВАС ОНУФРІЄНКО

го вибору, як податися в Німеччину. У великому поході з наших земель на Захід і шораз далі на Захід. Ратуючи остатки українського народу, недоумценого катями. І коли діти наші згинули, ми вдали на руки янки, отресли з обуз'я тля нашої батьківщини і пішли в мандрівку тернистими шляхами еміграції, без дому, захисту й застра.

Чи Ви тепер розумієте нас, українці, Ви, Жінки Заходу? Такого листа написала мати-українка. Тоді, коли вад вела, залишками П роду, П онуками і всіми іншими людьми, що жили в таборах, а сіло мариво насильної репатріації.

Кієць

С. Парфанович

НЕДУРУЧЕНИЙ ЛИСТ

З той пори щодесять днів його кликали туди. Раз до бюро НКВД, то знову до приватної квартири тасних його службовців, до неймовірних і підозрілих льокалів. І між ними і переслухуючим лежав револьвер. Випитували про всіх, жадали доносів на товаришів, навіть на сім'ю. Товариш не міг і не хотів доносити ні на кого, хоча ворогів нового устрою було багато, бо всі вже весіли його пізнати. Степан мучився, страждав і борюся. Кожного разу натискали на нього кріпкіше, кожного разу жадали виказання ворогів. Намічували особи, за якими треба слідити і на яких треба доносити. Степан приходив завжди ні з чим, кажучи, що дані особи говорять прихильно про владу або що вони не бажають говорити про політику. Заявляли, що в такому випадку він сам, ворог і зв'язаний порозумін-

ніч і мого сина не було, я кидалася на лежанку й трусилася у божевільній тривозі. Уява малювала мені жах, що його переживав мій хлопеч.

На такий страшний конфіденціональний структурі держави совєтська держава. Кожен наглядас за другим, видав його, знаючи, що той, можливо, вже видав його. Або він, або хтось інший мусить згинуть. Ось чому громадянство таке покірне, спокійне й мовчазне.

Але мій дорогий хлопеч волив згинуть, як погубити іншого. Одного дня я вирядила його як на смерть. І він не вернувся більше. Мій син пірнув у жахливий пустку. І ще щоб я знала, що він полягає на полі бою зі зброєю в руках! Яка я була б щаслива! Але я й нині боюсь подумати про муки, в яких він мусів згинуть. Ще й тепер, про роках, я зриваюсь вночі і мені здається, що я чую стогін десь у підвалах НКВД і бачу там з м'яса с кров'яним труп мого сина. Хай їх Бог скарас за нього і за всіх наших синів, замучених так!

Дружина його й досі не знає нічого. Я сказала їй, що його заарештували, як Романа.

Знасте, що зробив мій наймолодший син після того? Він кинув потайки дим і пішов у ліс партизанити. Він став до боротьби з ворогом, що знищив його рід і нищив його нарід. У нерівній боротьбі, в лісі, зі зброєю в руках він розраховувався з обома ворогами нашими: спермадянство таке покірне, спокійне й мовчазне, а потім з німцями. Коли другий раз до нашої землі наближалась більшовини, він жив ще. Але чи живе тепер?

Про дошку мою Олену ще розказати Вам? Історія така проста, як історія багатьох тисяч совєтських жінок. Тому, що її чоловік, як член націоналістичної партії, втік від арешту за кордон, П парав з дітьми вивезли на Сибір.

Як це діється?

Ночі для совєтських громадян страшніші за дні. У день не б'є з п'єка начебто не така страшна, як уночі. Уночі над містом темні і глуша, По вулицях ідуть якісь ав-

та. Добре вловлює їхній гомін вухо бідного громадянина. У таку тривожну ніч він не спить. А той, хто чекає, що нині хвиля "чистки" докотилася до нього, навіть не лягас. Припавши до вікна, наслухус. Потім перед дождом спинається машина, на сходах тупотять кроки. Тяжкі кроки окованих чобіт. Дзвінок — якщо його досі не вилучили — або удари прикладом в двері. І гострий наказ: "Собірайсь!"

Лемет, плач, — інколи — тільки глуша. Наліть частіше глуша.

Олена вкинула дещо з дитячого одягу до валізки, я дала їй всі гроші, що мала і дві буханки хліба. І під багнетами воїнів, пригортаючи до себе дитя, вона покинула хату. Насильно втиснена в пореватаже людськи авто, вона від'їхала. У вагоні з зародованими вікнами, в полях смерті з сотнями танях, як вона, поїхала Олена в далеку дорогу — Сибір. На каторжну працю в тайзі, на страшні, смертоносні морози у легенькому одязі, з дрібни дітьми. Описати це я не

можу. Жінки Заходу. Я українська мати.

Ви дивустесь, що після того всього серце в мене не розірвалося? Прещінь, Ніби воно скам'яніло з болю. І віки милосердяться над її мукою. Але в Україні як не можна мати, то щодруга могла б вам розказати те саме й це гірше, як оце я розказую. І тому вони такі спокійні й назверх зрівноважені. — Бо в них серце скам'яніло. Але над нами, повітими Ніобами, ніхто не милосердиться. Бо ми — жертви всевладного режиму, що брехнею або мовчазною покриває наших мук.

Що Вам ще сказати, що Вам ще показати, матері й дружини Заходу?

Після не повних двох років почалася війна і більшовики мусили покинути нашу країну. Зараз після приходу німці розкрили тюрми і дозволили людям шукати серед трупів своїх близьких.

Настала макабрічна проща до стовів трупів. Зогинилих, збувтих, відралино смердячих, жахливих, з слізьми мук і тортур; з поло-

ВСЯ ВЕЛИКОДНЯ ПИСАНКА НА ДОПОМОГІ ЦІЛІ ЗУАДКОМІТЕТУ

ПОЖЕРТВИ ВИСЛАТИ БЕЗПОСЕРЕДНЬО ДО ЗУАДК У ФІЛАДЕЛФІ: UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, P. O. BOX 1661, PHILADELPHIA 5, PA.

УРАЇНСЬКІ БАБУНІ

(3 нагоди Дня Матері)

Московський кореспондент „Нью Йорк Таймсу“, Джек Реймонд, що видавав недавно Київ, подав в одному із своїх київських дописів таку картинку недільної Богослужби у Володимирському Соборі:

„Вагати з присутніх старих жінок тримали дітей. Під час цієї ранішньої Служби один хлопчина закрічав. Його заспокоїла стара бабуся, що його тримала. Вона пригрозювала до нього спокійно, посплюючи йому, очевидячки, ритуал. Хлопчина швидко заспокоївся і із зосередженою увагою, з широко розкритими очима, почав гледати й слухати, тоді як стара жінка продовжувала свою поуху“.

Факт, що церкві в Україні заповнюють здебільша старші віком жінки, був нам відомий віддавна із сотень звідомень. Тут же чужинець, що побував у Києві, підхопив інше, як же характернічне й важливе явище! Старі жінки не йдуть до церков самі: вони беруть із собою внуки. Несуть малат на руках, старших провадять за ручки. Під час церковної відправи повчання дітей про літургію, про значення ікон, свічок, церковного співу. Почають, як треба в церкві поводитися. Вони заціпляють дітям релігійні почуття і дригязність до рідного обряду.

Таємним чином, віра і зв'язок з минулим народом передаються завдяки бабуням молодому поколінню.

Виходить, роля, що її в нормальних обставинах відігравала мати, перейшла під більшевщиною владі до бабунь...

Раніше, коли українська родина сповинала свої виховні функції, обов'язком і привилеєм матері було впоїти дитину змалку релігійні почуття і поняття. Тепер на Україні не матері провадять дітей до церков, а бабусі. Чи молоді жінки, самі виховані вже за більшевщини, ставалися бабуням до справ пріть й нашого обряду? Може болять втратити працю, або стягнути на одну голову переслідування влади? Може соромляться перед знайомими, щоб не висміювали їх за „забобони“?

В ланцюгові покоління одне кляче пропущене. Раніше, за нормальних часів, бабуся тільки у виняткових трагічних випадках, напр., коли передчасна смерть вирвала молоді матір, переймала на себе ролю виховниці-януків. Тепер же, замість обмежитися

природною ролюю тої, що заступила собі на відпочинок і пошаку, що вчуват обдаровує ласкою, розказує їм казки, втішається ними, вона бере у свої старі руки релігійне виховання дітей. Щоб не пропали в народі найважливіші цінності, щоб її кров і кість не пішли на манівці...

Як же часто й між українцями в розсіянні спостерігаємо аналогічне явище! І тут теж обов'язок передати дітям зв'язок з минулим народом спочиває часто, дуже часто, на бабунях. Від них українська дитина вчиться рідної мови, вони провадять вивиз до українських церков, вони зберігають вдома традиційні звичаї.

Прада, не мають у вісьмому світі українські молоді жінки виправдання для себе, якщо відкидаються від свого рідного і не дбають за релігійне й національне виховання дітей. Якщо вони переобтяжені заробіткою працею то примушують її до неї здебільша не злиди, а погоня за матеріальними достатками Буває, що керуючим закоплення новим оточенням, новими порядками, новими звичаями, спихає в її свідомості на задній план те, завдяки чому український народ перетрпав усі лихоліття і залишився собою.

І не місце матері стас бабуля.

Чи подякують українським бабуням у День Матері українські діти і суспільність? (Мі-ру)

3 НАНАДІЙСЬКОЇ ХРОНІКИ

ГОСПОДАРСЬКО-КООПЕРАТИВНІ ВЕЧОРИ В ВІННІЦЬКУ

„Кооперативна Громада“ у Вінніпегу заініціювала цікаві прикладні господарсько-кооперативні дискусійні вечори. Мета цих вечорів: при допомозі доповідей та речевих інформацій доорієнтувати загальне громадянство у Вінніпегу про наші господарські можливості в Канаді і про зв'язок господарсько-го життя з широким галузями успільно-громадської праці.

ГОСПОДАРСЬКІ МОЖЛИВОСТІ У ВІННІПЕГУ

Віще наведена назва другої доповіді „Кооп. Громади“ — про вигосноса інж. А. Качор у четвер, 8 березня ц.р. Доповідач наочеркував господарські можливості українців у Вінніпегу. А можливості діє до сорок великі, бо Вінніпег, який у 1871 р. нараховував лише 2,949 мешканців, тепер став одним із головних міст Канади і нараховує понад 354,000 мешканців, а українці у Вінніпегу є найбільшою національною групою по бритуїцях, яких є 52%, українців 12%, французів 8%, німців 7%, євреїв 5%, поляків 5%, а всіх інших національностей 11%.

У Вінніпегу є багато фабрик, яких вартість обраховується на 500 міль. доларів. На перше місце вибіраються різні і папірні фабрики, одяговий промисел займає друге місце, а далі йдуть: залізниця, деревний і паперовий промисел, транспортний. Торговельні підприємства мають в обороті кошти до 2-ох міль. дол. у Вінніпегу діє 1,200 різних гуртовень, одначе ні в одній галузі торгівлі чи промислу українці не є заступлені в 12%-ою відсотковості. Найкраще це зареєстровані українці в дрібній харчовій торгівлі, бо на 800 крамниць є власністю українських купців; в інших галузях господарського життя у Канаді немає українців заступлених і лише в 2-3%, а навіть нічого.

Дискусію розпочав ред. В. Мартинюк інформацією про наше містечке життя в Канаді і ЗДА та вказав на його залежність від розвитку нашого господарського життя. Масамо багато містечких сил, співаків, акторів, музик, режисерів, малювальників, хорів, напеліть і т.д. Мартинюк вказав на великі перспективи, собою неочінені національною вартістю, і вів ці скори українського духа і довголітні українських заслуг марно тепер пропадуть, бо ми досі не зуміли для їхнього розвитку господарського бази. Коли б ми зуміли належним розв'язати проблему організації нашого господарського життя на суспільній базі, тоді напевно ми знайшли б і фінансову базу для цілун наших містечких сил.

В дискусії заініціював це слово бл. Чубай, Новіцький, Господин, Корнілюк, Ведарська, Глятки, Топольницький, о. Кушнір.

будови цього пам'ятника мала символізувати тривалість совєтського режиму — не довге його існування. Але що допоможе такі алегорії? А може? Пригадує, що подібні заваги робили ми на адресу сталінських гіпсових опудал в 1941 р., пророчуючи кінець тирана. Не прийшов він так скоро, як ми тоді думали, але такі прийшов і зганис сьогодні, як інформують берлінці, сон з очей комуністам з східної зони, які після дегронізації Джугашвілі, втратили розмах і не знають, на яку стати, що принесе завтра. З цих оповідань виходить, що атмосфера репресій, невпевності і вичікування чогось, чого ніхто не вміє окреслити, охопила не лише Західний Берлін, але в приглядючись до відвідувачів. Якби так „солідність“

Тут же перед Вранденбургською брамою, в Тіргартені, совєтський пам'ятник полагали при здобуванні Берліну переходить саме ремонт. Ще воєсені сляк-так тримався на ньому тиньк а тепер геть обскіпався. Головний цоколь пам'ятника обведення ринштованими, з-за якого можна приглядитися таїтній будові „монументу“, побудованого „на вічну пам'ять і славу героїм вітчизняної війни“. Навколо пам'ятника похоронено два совєтські офіцери і два солдати, неспокійно в приглядючись до відвідувачів. Якби так „солідність“

Обскається тиньк...

Дітмоса з усім живим суїною вістоку, що 6-го травня 1956 р. у Шікаго, Іл., несподівано відійшла від нас у вічність на 45-ому році життя наша Найдорожча Дружина і Сестра

бл. п. ОЛЬГА З МОСКАЛЕВИЧІВ КУРПІТА

людини великої душі й голубиною серця, полум'яна патріотка й зразкова громадянка, член 221 Відділу УНСОюзу й Українського Золотого Хреста.

Похорон відбувся в середу, 9-го травня 1956 р. в год. 10-ї ранку на кладовищі парохії св. о. Миколая в Шікаго.

Поданоці що трагічну відомість, від серця просимо всіх живих про короткий „Отче наш“ за прерасну душу Небудинної Людини — црибніт горем і залги слізолами:

ТЕОДОР КУРПІТА — чоловік мідр. ОСИП МОСКАЛЕВИЧ із дружиною ЛІДСЮ та ВОЛОДИМИР КАШУБА з дружиною ІВАННОЮ й сином ОСТАПОМ — брати, ОСТАП КАЧОР із сином ОЛЕГОМ — кузин

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Рахестер, Н. Й.

Правда йде в світ.

Залі Українського Клубу в Рахестері наповнена вчерта, 22 квітня ц.р. наша громада відзначала черговий оселг української еміграції в Америці у ділянці боротьби з комунізмом — випуск 2-го тому „Вілої Книги про чорні дія Кремля“. Після молитви, відчитаної настоятелем Свято-Покровської церкви о. Червильським, збори відкрив голова ФІлі Української - Американської Конгресової Комітету п. Шевчук. Коротко з'ясувавши значення зборів, він надало слово основоположникові й почесному голові ФІлі ДОБРУС-У у Рахестері, кол. совєтському в'язневі, п. Кибкалові, який запропонував спершу вшанувати одолювачинню мовчанкою пам'ять загиблих мучеників комуністичного режиму, а далі відзначити коротким виступом історичні, себе боротьбі із всевітнім злом більшевизмом.

Наостанку п. Кибкало виклопав подяку всім творцям, фундаторам і жертводавцям Вілої Книги.

З промовою в англійській мові виступив міський адвокат А. Андрушич, який ознайомив присутніх американських гостей — представників місцевої влади — із завданнями української політичної еміграції. Далі заініціював слово радник П. Томчик, який польського походження п. Томчик, що підкреслив спільність долі українців і поляків, які також утратили свою батьківщину з вини московського окупанта. П. Томчик заініціював присутніх до одностайної боротьби з ворогом. Потім відбулося вручення гостям Вілої Книги. Книгу дістали: сенатори: Френк Вен Лер та Джордж Менінг, представники міста: С. Голдарт і Л. Томчик, судді: Фр. Оулен і Л. Томчик, проф. поліції Сайнер, ветеран американського Легиону Кох і Луїс, бібліотекар Росел, журналісти Арчер і Ріндел, представник університету Залознік. Всі вони в коротких промовах відзначили велике значення Вілої Книги, що несе в англомовний світ правду про комунізм і допомагає пізнати його жахливу істоту.

ЕТИКА І МОРАЛЬ В ГОСПОДАРСЬКОМУ ЖИТТІ

Під такою назвою відбулася четверта доповідь, що 8 листопада 22 березня ц.р. о. Д. Шевчук. Доповідач свою доповідь побудував в основному на соціальних етиціях римських пап. Головні думки доповіді: „немає жодного життя, яке не є життям хлібороба, робітника, підприса, купця, службовика, винахідника, техника за їхніми станами праці. Цілою низкою цитат із Святого Писма о. Шевчук доводив, що Христос і Церква, як перемички Христової науки, віде і ніколи не вступали проти приватної власності, бо приватна власність є привласне право людини. Приватна власність є найкращим стимулом до праці людини, стимулом в продукції, стимулом до вського поступу. Важне тільки, щоб людина придержувалася заіад христинської етики.“

Дискусію розпочав Р. Сенчук, підкреслюючи вагу і значення суспільно-національної моралі, яка є сумнієм народу. Коли говоримо про господарські цінності, то не сміємо забувати про наші інвестиції в думі молодого покоління. Масамо гол. дівки, журнісно адміністративно дія, а в тих домах не масю ніяких утримань для молоді, для молодечих клубів, якщо ця проблема взагалі не існувала. Крім цього в дискусії заініціював слово інж. В. Топольницький, проф. Я. Рудницький, інж. А. Качор.

ПОВІДОМЛЕННЯ

В неділю, 13-го травня 1956 р. в приміщенні УВАН у США о. 7-ї год. 30 хв. веч. відбувається ЗАСІДАННЯ

присвячене Річній смерті дієвочого члена УВАН у США, професора і великого громадського діяча АНДРІЯ ІВАНОВИЧА ЯКОВИША

З спогадками виступлять: д-р А. Маргаліт, проф. В. Гринш, проф. М. Вегуліа. Вхід вільний.

3 наших буднів

СЛОВО ПРО РОЖЕВУ КВІТКУ

Вже сьомий рік, тобто з того часу, коли його приютила ця гостинна земля, кожної ранку, в день Свята Матері, підірвали його з постелі з вуки бадьорого мариу.

Він встает і підходить до вікна...

На воє ширину порожньої ще в таку ранішню пору 10-тої Еванно розгортався похід: попередю посувала й звільна і достойно поліційно автомашинна, далі жваво маршувала оркестра школярів та школярів у темносиній одностроїж „лейні“, з бубнами, флейтами і трюмбонами, а за оркестрою — лава за лавою, відділі за відділом, крокувала в такт музики молоді й старшої головної, кожний з рожевою квіткою на грудях.

Правда, дехто мав і білу, квітку смутку, жалоби. Так, щороку, в день Свята Матері, йдуть у спільному поході до Прізвиста природянки церкви св. Хреста при 42-їй вулиці в Нью Йорку, щоб в такий спосіб віддати синівський поклін своїм матерям, помолитися за їх здоров'я — за за їхні душі.

І кожного разу, коли він, стоячи біля вікна, приглядася цьому походу, його душу обгортав настрій пригноблені і тизого смутку... Так, він не знав, куди — хог би в думках і мріях — посилати привітання своїй Матері, в день її Свята: чи в рідні сторони, чи в нерідну зужину. Не знав, якою квіткою закоисити свої груди: рожевою квіт-

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Департамент пошти заповідає війну проти собак

Вашингтон. — І хто б поумав, що собака, найбільший приятель людини, може бути таким запеклим ворогом листионоші! 5,880 тиз уліформованих носів листів впадо собачих зубів і були пошкодовані не тільки на штабках, але й на тілі, бо 75 відсотків тих жерта собачої війни проти поштового департаменту потребували лікарської опіки. Нічого дивного, що в таких загрозливих обставинах поштовий департамент проголосив частинно превенційну, а частинно відплатну війну проти собак, що — очевидно не значить, що листионоші дістануть доручення кусати собак. Превенційна війна пошти проти собак полягає в тому, що деякі листионоші підприємства дістали вже від пошти доручення шукати такого засобу, що був би „відпихаючий“ для собачого носа, а фабрики поштово-вих уніформів шукують такого матеріалу, що був би відповідний для собачих зубів та який нашивали б у „загрозливих місцях“. Це є заходи — так мовити б — то тально-мобілізаційні на крайову скалуу. Тим часом в поодиноких стейтах і містах Наостанку хор, в українських національних одягах, під орудою диригентів п. Митковського, виконав дві пісні, за що дістав рясні оплески.

Вікни звістною промовою вголосив голова Світової Федерації Політичних В'язнів і Репресованих Совєтами, п. С. Пільгаїний.

Наприклад, директор пошти в Сакраменто аважав, що найкращою обороною є атака і дав напам'ять собакам до собачому. Це теж не значить, що він доручив листионошам кусати собак. Він тільки припшов до висновку, що з великою собачою може найкраще розправитися більша собака і тому порадив своїм листионошам заініціювати алялієні з більшими собаками та брати їх до товариства у похід по домах. Це тому, бо пошта не мас стільки грошей, щоб для кожного листионоша купити і вдержувати це й собаку. В загальному походи проти напасливих собак, поштовий департамент — крім згаданих, розглядася ще й такі оборонні заходи: — узробити листионошім у водні пістолі, себто такі, що „стріляють“ водою, при чому воду змішували б з амоніаком, який цілком не шкідливий для собак, але був би менше присмилий для їх алієніків; — давати листионошам різні собачі ласощі, щоб ті могли при їх допомозі заініціювати мир або бодан перемір'я із собаками; дивитися собачі відважи і просто ввічі, щоб в той спосіб рішучістю відстрашати її від дальшої акції, та — вікни — потягати до відповідальності власників вороже наставлених до уряду собак.

В П'ЯТНИЦЮ, 18-го ТРАВНЯ 1956
о год. 8:30 вечора
ІНТЕРНАЦІОНАЛЬНІ ФУТБОЛЬНІ ЗМАГАННЯ
EVERTON ENGLAND
vs
POLISH FALCONS — NEWARK PORTUGUESE SELECT
Площа NEWARK CITY SCHOOL STADIUM
Bloomfield & Roseville Avenues, Newark, N. J.
В разі дощу змагання відбудуться
В СУВОТУ, 19-го ТРАВНЯ 1956 Р.

ГОЛОВНА УПРАВА ОБ'ЄДНАННЯ ПРИХИЛЬНИКІВ УНР
повідомляє, що
СХОДИНИ ЧЛЕНІВ І ДОПОВІДЬ
які були плановані на
12-те ТРАВНЯ
з технічних причин
ВІДКЛАДАЄТЬСЯ НА ПІЗНІШЕ.
Про час і місце буде повідомлено.
Головна Управа ОПУНР

НОВЕ ВИДАННЯ ДЛЯ НАШИХ НАЙМЕНШИХ:
"ВІТРОВАГО БАТЬКА ТОРБА"
українські народні казки
з чудовими ілюстраціями О. Кульчицької на кожній сторінці.
Великий шрифт, багате оформлення.
Ціна \$1.50.
Замовляти:
СВОБОДА, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

Вшановує Століття Народни Великого Поета України **ІВАНА ФРАНКА**
прем'єрою поема
„МОЙСЕЙ“
Мистецьке оформлення слова: О. ДОБРОВОЛЬСЬКОЇ. Вокально-сольний супровід поема: М. ФІМЕНКА.
НЬЮ ЙОРК
20-го травня 1956 р.
в залі:
ФЕШЕН ІНСТИТУТУ 225 ВЕСТ 24 ВУЛІЦЯ.
Квитки вступу в крамничих „АРКА“ і „ЕКО“.

НА ВЕЩУ І ВЕЛИКОДНІ СВЯТА!
DUNLEY HAT SHOP
14 SAINT MARK'S PLACE, NEW YORK CITY
(Іст 8 вул., між 2-3 Еванно)
мас на складі великий шибір весняних КАПЕЛЮХІВ від \$3.99 та більше. Масамо також великий шибір фільшових велюрових капелюхів найкращої якості в різних кольорах і найновіших фасонах власного виробу та відомої марки капелюхи KNOX. Кожен капелюх гарантований. Куллений в нас капелюх чистимо фабричною метою. Пригадуємо, що у нашому відділі МУЖЕВСЬКОЇ ГАЛАНТЕРІЇ першої якості різновиди сорочок, знаної марки також: дошкени, парасолі, імпортовані светери, краватки, шарфетики, паски, шаліки й інші весняні речі.
Присмо зайти і переконатися про високу якість матеріалу та низьку фабричну ціну. — Говоримо по-українськи.
• Отворено щоденно до 8-ї веч., в суботи до 10:00 •
DUNLEY HAT SHOP
14 SAINT MARK'S PLACE (East 8th St. Bet. 2-3 Ave.) NEW YORK, N. Y.

УКРАЇНСЬКИЙ ТЕАТР В АМЕРИЦІ
під мистецьким керівництвом
Йосипа Гірняка

ПРАЦЯ Help Wanted—Female Потрібна старша інтелігентна ЖІНКА до двохрічної дитини і провадження дому. Дістане окрему кімнату, удержання і платню. Писати на адресу T. UHERA 2900 Daisy Avenue Cleveland 9, Ohio

ДО ВИШІВАННЯ „ШПЕРІВ“ На машинах „top makers“; голосить тільки досвідчені. BELMONT DRESS CO. 359 Plane St., Newark, N. J. Mitchell 2-2998

МЕДСЕСТРИ До загальної праці Праця на цілий день, або кілька годин денно, вечорами або вночі. Зголошення від 9-ої рано до 5-ої попол. NURSING HOME St. Elizabeth's HOSPITAL 104 South Broad St. Elizabeth, N. J. Tel. ELizabeth 5-3100

ПОШУКУЄТЬСЯ Відповідно старшої жінки, що зацікавлена жити в добрім домі та охочується самітною жінкою, яка працює. Малій апартамент. Загальна домашня праця і варення. На початок \$65 місячно. Багато користей, якщо відповідна — піднімає платню. Телеф. MAINE 2-5196 або писати: Mrs. T. HUTNIKOW 240 Franklin Ave. Brooklyn, N. Y.

КУПУЙТЕ В ПІДПРИЄМСТВАХ, ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ В „СВОБОДІ“ FARMS FOR SALE ПРОВАДЖ МОЛОЧНИХ ФАРМ в українській околиці. Паштьє для безплідних катілогам. VICS FARM AGENCY, Neillsville, Wisconsin

ПРАЦЯ — HELP WANTED — AGENCY — ПРАЦЯ Шукаєте праці — шукаєте робітника? Зверніться до Агенції Посередництва Праці TOMPKINS SQUARE EMPLOYMENT AGENCY 33 — 3rd Avenue, New York 3, N. Y. • Tel. ORchard 4-1137

Одинка в Нью-Йорку українська взуттєва крамниця KARPATY SHOES 153 Second Ave. (bet. 9 & 10 Sts.) New York City Tel.: ALgonquin 4-1893 Поручає доброзичливі і добрі взуття для всіх Родинам по доглядних цінах.

УКРАЇНСЬКА ФУТРИНА ФІРМА виготовляє на замовлення нові футра та переробляє уживані футра по найновіших фасонах. ЖАКЕТИ НАКИДКИ СТОЛИ КУНИЦІ КАМІНІ І ЛИСІ МІНЦІ СОБОЛИ ПРИБУТІ ЦІНИ. ДОГІДНІ СПЛАТИ. ТАКОЖ ПРИЙМАЄМО ДО ПЕРЕХОВУВАННЯ НА ЛІТНІЙ СЕЗОН. ВІДВІДІ ДОСТАВА НА МІСЦЕ. J. WUJKIW, Inc. MFG. FURRIERS 111 E. 7th ST., NEW YORK 9, N. Y. — Tel. SPring 7-8710

ПРАЦЯ HELP WANTED—MALE ПОТРІБНІ МАЛЯРИ Найвищі ставки платні. CLIFTON, N.J. Tel. PRescott 8-7215 по 6-й год. вечора

ІНСПЕКТОР сповинач "Spot" при виробках алюмінію і сталі 3:30 до 12:00. МОНТЕРИ "Assemblers" 7 рано до 3:30 попол. Шонаменше 5 років досвіду при професійних виробках металевих аркушів. WAYNE ENGINEERING 26 Essex St., Hackensack, N. J.

Потрібно ЗАГАЛЬНИХ РОБІТНИКІВ 35 год. тижд. 7 год. денно, 5 днів в тижд. \$55 на початок. Перевиклад під час праці. INDUSTRIAL METAL LITHOGRAPHIC CORP. 7 Industrial Rd., Woodbridge, N. J. GE 8-9290

ОПЕРАТОРИ машинної продукції, машинисти і оператори токарських верстатів. Голоситись особисто між 10 А.М. і 12 вночі. BROOKS EQUIPMENT CORP. 217 Hudson St., Hoboken, N. J.

МАШИНІСТИ з досвідом "Plastic Injection mold making". Постійна праця — добра платня. PATAL ENGRAVING CO. 37 Halleck St., Newark, N. J. HUmboldt 2-2328

НАГОДА для молодого чоловіка в віці від 20 р., щоб навчитись бізнесу у загальних "hard-ware store" і доглядати. Мусить зміти провадити вантажне авто. Голоситись особисто HANDY HARDWARE HOUSE 180 Ocean Ave., Jersey City, N. J.

Вже появилася збірка віршів ЛЕСІ ХРАПЛИВОЇ "ІСКРИ" в мистецькому оформленні Шим Мудрик-Мрид. ЦІНА 30 ЦЕНТІВ. Замовляти: "СВОБОДА" 83 Grand St. Jersey City 3, N. J.

МЕТА Jewels WATCHES—JEWELRY R. RADIO 201 E. 14th St. NEW YORK 3, N. Y.

3 НОВИХ ЖУРНАЛІВ • Голос Співачів. Релігійний місячник. Рік 28, ч. 4. Київський 1956. Портстон, Саск. 1956 ст. 64. • Український Місячник "Зранку". Рік 21, ч. 3. Прудентон-ска, 1956, ст. 15. • Вістник. Український релігійний двомісячник в Канаді. Рік 33, ч. 4. (1011) 7. Вінніпег, 1956, ст. 16. • Огляд. Рік VII, ч. 12 (77), ст. 16. • Співки нових поступлень Библиотечки Інститута. № 21, 22, декабрь 1955, № 22, январь, 1956, ст. 14-16. Мюнхен, 1955, 1956. (цифровий). • A.B.N. Correspondence, Monthly Bulletin of the Antisovietk Bloc of Nations. Рік 7, ч. 1-3 (січень-березень 1956), Мюнхен, 1956, ст. 16. • Bulletin, Institute for the Stu-

МІХАЙЛО ДЕМЦЬО, довголітній член 361 Відд. УНС'юзу в Істон, Па., помер нагоду 9-го травня 1956 р., проживши 70 років. Похований у Ріджвей, Пенн. Родився в Угрові, пов. Рава Рубська, Україна. До ЗДА прибув 1923 р. Закликав в сувору дружину Катерину, 2 синів Мирона Павла, 2 сестри, 2 внуки і брата Олександра. Похорон відбувся в суботу, 12-го травня у укр. церкві св. Духа, о год. 9-й рано на цвинтар в Істон, Па. — В. П. П.

ІВАН ГАЛКОВИЧ, довголітній член і організатор "В-ва Попр. Прет. Днів Марії Відд. 351 УНС'юзу в Нагара Фолс, Н. Я., два рази делегат на конвенції і представник Відд. до останньої хвилі, упокоївся в Істон 3-го травня 1956 р. по довгій недужі в 67 році життя. Похорон горем прийняв дружину Еву, двоє синів Василь і Петра, дві дочки Марію й Ану, двоє зятів, дві невістки і сім внуків і Рідно, всі члени УНС'юзу. Похорон відбувся в селі Гостки Великі, пов. Новий Січук, Зах. Україна. Похорон відбувся з пох. заведення до грек.-кат. церкви Попр. Прет. Днів Марії 7. травня при участі Родина Члени і Знайомих. Похований на цвинтарі Gate of Heaven. — В. П. П. І Борак, секр.

ЧИ ШЛУНКОЗА НАДКВАСОТА СПРИЧИНЮЄ ВАМ ШЛУНКОВІ БОЛІ? Багато опірених через свою недугу, набувають нової радості життя, коли дізнаються про вишкіл ліку, що зветься RUMIL, який на це чудодійним способом обслушує симптоми ШЛУНКОВОЇ НАДКВАСОТИ. Звичайні прояви такого стану це, пече за грудиною, тиснення газів, кисли, воніти та болі після їдженія — після закінтя перших двох цього ліку, біль минає в кількох минутах.

Ваше лікування, як довго Ви хворіли або як довго Ви заживали, скористайтеся цією чудовою нагодою, щоб поспробувати RUMIL без жадного ризику. Якщо Ви зараз шукате цей вишкіл до TYNOL CO., Dept 301, Box 321, Croton on Hudson, N. Y., вони вишлють Вам дві \$3.50 флашки за тільки \$4.00 (плюс оплати COD). Ви шадите не тільки \$3.00, але Ви маєте змогу уживати одну флашку без ризику. Якщо RUMIL не поміг би Вам в жадному випадку, Ви можете повернути другу флашку для нового звороту. Не поспішайте прошеї. Заплатіть тільки поштовою при доставі. Замовляйте тепер, доки пропозиція є актуальною. (Напишіть точно друком Ваше ім'я і адресу на зворотній стороні конверта і певно одержите RUMIL без опієнення.)

Посмертні Згадки

ОЩАДЖУЙМО В НАЙБІЛШІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШАДНИЧІЙ КАСІ! РІК ОСНОВАННЯ — 1918. UKRAINIAN OFFICE OF THE PARMA SAVINGS CO. Член у Federal Home Loan Bank & Federal Savings and Loan Insurance Corporation.

Платимо 3% за ощадності. Відеотки обчислюємо що півроку. Приймаємо ощадності й поштою. Вишлюємо ощадності також і поштою, а навіть телеграфічно. СКОРА І СОЛІДНА ОБСЛУГА По докладнішій інформації звертайтеся до: UKRAINIAN OFFICE OF THE PARMA SAVINGS CO. 2190 Professor Street, Cleveland 13, Ohio

СВІД ДО СВОГО

ВЕЛИКИЙ ВИБІР ПРЕЗЕНТІВ НА ДЕНЬ МАТЕРІ! ЗНАННЯ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ЮВЕЛІРНИХ МАГАЗИНІВ власник ОЛЕКСАНДЕР БРАНДТ KARS JEWELERS 218 E. 14th St., New York 3, N. Y. між 2-3 Ave., бліз кіна Jefferson Tel. GRamercy 3-5875

Життя і Церква. Орган української релігійної думки. Видається з благословення Єпископату Української Православної Апостофальної Церкви в Америці. Нью-Йорк, 1956, ст. 18.

ПАКУНКИ ДО ВСІХ КРАЇН ЕВРОПИ ОБУВ'Я ОДЯГ МАТЕРІЯЛИ ХАРЧІ І ІНШІ ТОВАРИ ЛAMPERT & POLIMEXO 45 CROMWELL ROAD, LONDON S.W. 7, ENGLAND

ЯКЩО ВИ ВИСИЛАЄТЕ ЛІКИ, КРАЩЕ-ПІЛІТЬ ІХ ЧЕРЕЗ СПЕЦІАЛІСТІВ ЛІКИ — ПАЧКИ ДО ВСІХ КРАЇН ПОВНА ГАРАНТІЯ ДОСТАВИ АБО ЗВОРОТ ГРОШЕЙ. Наші ціни експорту є найнижчі, але не включають оплати мита, яке мусить бути оплачене в Лондоні, якщо пачки вишлються до деяких країн в Схід. Європі (не до Польщі або Чехословаччини). НА ВАЖАННЯ НАШИХ ПОКУПЦІВ ВИСИЛАЄМО ТАКОЖ ТЕКСТ. МАТЕРІЯЛИ, ХАРЧІ І ІНШІ. Пишіть по-українськи.

ЯКЩО ВИ ВИСИЛАЄТЕ ЛІКИ, КРАЩЕ-ПІЛІТЬ ІХ ЧЕРЕЗ СПЕЦІАЛІСТІВ ЛІКИ — ПАЧКИ ДО ВСІХ КРАЇН ПОВНА ГАРАНТІЯ ДОСТАВИ АБО ЗВОРОТ ГРОШЕЙ. Наші ціни експорту є найнижчі, але не включають оплати мита, яке мусить бути оплачене в Лондоні, якщо пачки вишлються до деяких країн в Схід. Європі (не до Польщі або Чехословаччини). НА ВАЖАННЯ НАШИХ ПОКУПЦІВ ВИСИЛАЄМО ТАКОЖ ТЕКСТ. МАТЕРІЯЛИ, ХАРЧІ І ІНШІ. Пишіть по-українськи.

ВЕЛИКА НАГОДА \$17,500. На продаж дім і добре поставлений бізнес. Радіо, платівки і електричні приладдя. Продається і окремо — бізнес \$3,500. Добре положення при Broadway. Добра нагода — справжня копальня золота. Інформуватись: S. MALINOWSKI 364 Broadway Bayonne, N. J. Tel. HE 6-5448

НА ПРОДАЖ ГРОСЕРІЯ І ДЕЛКАТЕСЕН Добре вироблений бізнес, далеко від маркетів, всі холодильники нові, Rent \$40. За інформаціями кликати: AL 4-5652 Також продаємо "Sandwiches and Hot Coffee to take out."

ПАЧКИ ДО ЕВРОПИ І ВСІХ ЧАСТИН СВІТУ Гарантована доставка Матеріалів на убрання, платів і сувенірів, поштою та бильною, жіночості пачки і великі лікарства. Мито за посилки платиться у нас і Ваші рідні і знайомі не платять нічого. Пишіть ПО КАТАЛОГІ. J. NAWROCKI AGENCY, 617 Grove St., Irvington 11, N. J.

ВЕЛИКИЙ ВИБІР ІМПОРТОВАНИХ ГОДИНИКІВ як Omega, Longines, Schaffhausen, Eterna, Cyma, Tissot і т.д. Наша годинникарська робітня є рекомендована через фірму Omega, годинники пропиряться на спеціальним електричним апараті. Ювелірна робітня при крамниці, виконує всі замовлення і направи докладно і точно під керівництвом власника. Гравірування зараз на місці. Наш ключ — безглядна чесність, великий оборот при малій зиску. На бажанія сплати. TELEFUNKEN — найліпші імпортовані німецької продукції короткохвильові радіа Hi Fi, 12 лямп. 6 голосників, з гарантійною відбратою всіх європейських станцій. Моделі "Orion" \$289.99, "Opregta" \$174.95 і інші від \$49.95. Українські машинки до писання від \$55.95; імпортовані німецькі фотоапарати від \$29.95. Великий вибір патефонів, електричних приладів. Приймаємо поштою замовлення. Жадайте наших безплатних КАТАЛОГІВ. Склад відкритий щодня від год. 9-9 вечора, а що неділю від 1 до 4 пополудні.

Maple Coal & Coke Co. Anthracite FUEL Oil Bituminous OIL BURNERS — Sales and Service 72-74 BOX STREET BROOKLYN 22, N. Y. Deliveries to MANHATTAN • BRONX • QUEENS Власник Т. КУДІАК

Відвідайте старий ресторан під новою адресою. RUSSIAN BEAR ПОЛЬСЬКО-РОСІЙСЬКИЙ РЕСТОРАН 139 E. 56th St., (Pir Lexington Ave.) New York City Вірні старим традиціям, підтримуємо все ту саму атмосферу, чар і інші прикмети наших звичаїв. Добрий і компетентний обід від \$2.75. ВІВІВ КРАЇНОВИХ І ІМПОРТОВАНИХ ВІН І ГОРЛОК. Радіо поштуємо. Бас з прилеглими в кожній порі, де буде розкошуватись милою атмосферою і калювою доброю кухнею LONVA KALBOUSS і його циганський оркестр. JAN BRUNESKO, скрипка віртуоз. HARRY PAIOFF, світовий слами виолончеліст. MIECZYSLAW TARWID, власник

ЯКЩО ВИ ВИСИЛАЄТЕ ЛІКИ, КРАЩЕ-ПІЛІТЬ ІХ ЧЕРЕЗ СПЕЦІАЛІСТІВ ЛІКИ — ПАЧКИ ДО ВСІХ КРАЇН ПОВНА ГАРАНТІЯ ДОСТАВИ АБО ЗВОРОТ ГРОШЕЙ. Наші ціни експорту є найнижчі, але не включають оплати мита, яке мусить бути оплачене в Лондоні, якщо пачки вишлються до деяких країн в Схід. Європі (не до Польщі або Чехословаччини). НА ВАЖАННЯ НАШИХ ПОКУПЦІВ ВИСИЛАЄМО ТАКОЖ ТЕКСТ. МАТЕРІЯЛИ, ХАРЧІ І ІНШІ. Пишіть по-українськи.

ВИСИЛАЄМО З АНГЛІЇ КУПОНИ АНГЛІЙСЬКИХ МАТЕРІЯЛІВ (великий вибір купонів) ХАРЧОВІ ПАЧКИ І ЛІКИ до деяких країн з оплаченим тут митом. СКОРА І ТОЧНА ОБСЛУГА. Представляємо посвідки відборця. RALLINGTON CORPORATION 303 West 42nd St., New York City — Tel. PL 7-2258 М. Грей (Грушкі).

Попрайте підприємства, що оголошуються в "Свободі".

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS AIR CONDITIONED Обслуга Шпіра і Чесна Our Services Are Available Anywhere in New Jersey 801 SPRINGFIELD AVENUE IRVINGTON, N. J. NEWARK, N. J. ESsex 5-5555

ІВАН КОВАЛЬЧИК FUNERAL HOME COMPLETELY AIR CONDITIONED ЗАВІЯМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В СТЕВІ NEW JERSEY Ціни приступні для всіх Обслуга чесна і найкраща У випадку смутку в родині кликати як в день так і вночі: JOHN KOWALCHUK 129 GRAND STREET, cor. Warren Street, JERSEY CITY, 2, N. J. Tel. HENDERSON 4-5131

ПРО НЕВРАЛГІЧНІ БОЛІ й терпіння мускулів Якщо ви терпіння колієся на страши невралгічні болі, які веруть і рвуть вас; якщо ви напів божевільні від неспокійних болів мускулів; якщо ви дали би все, щоб дістали поміч проти цих болів і мук, які роблять вас алікою, — то подікайтесь і пошудайте дещо про лік АНТРО. Лікарські звідомлення вказують, що та чудесна назва швидко обслушує болі від різних невралгічних недуг, як запалення зв'язок між мускулами, плечей, рук і ніг, або від пошатаних мускулів. Користуйтеся захоплено висловлюються про знамениту поміч, яку вони дістали інколи від першого невеликого дозування. Не терпіть даром другий день ортури, тільки спробуйте АНТРО. Можете легко дістати цей лік поштою, написавши до KINGSLEY CO., Dept. 13, Box 415, Peekskill, N. Y. Щоб мати певність, напишіть своє прізвище і адресу друкованим письмом на обороті конверта. Ви одержите відсотковою поштою значаєте \$6.00 порцію, тільки за \$5.00 плюс 63¢ оплати COD. Заплатите листиновою при одержанні посилки. Зробіть це тепер поки можете ще дістати АНТРО. Ім'я Адреса Місто Стрета

СALAMANDER найславнішої марки ОБУВ'Я імпортовані в Німеччині 54 WEST 57th STREET NEW YORK 19, N. Y. ДАРОМ КАТАЛОГ Circle 5-8180

ПЕТРО ЯРЕМА УКР. ПОГРЕВНИК Займається похороном в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ Контрольована температура, Модерна каліція до ужитку даром. Peter Jarema 129 EAST 7th STREET NEW YORK, N. Y. Tel. ORchard 4-2568

РОЗШУБИ Мошукую Катерину Костяшук з роду Долинкоів і села Тулова, синітського повіту. Згадана прибула до ЗДА минулого року із Німеччини. Хто знає бн і адресу перебування звадять мене повідомити на адресу: Mr. BOHDAN POYAYKO, P. O. Dewey, B. C., Canada

Пошукую свого Вуйка РАХЕЛІЯ КАРОЛЬКА який виїхав до Канади коло 1927 року та ЛОСЯ СОХАРКА. Прощу писати на адресу: MYCHAJO KINAZ 5424 Proctor, Detroit 10, Mich. USA

ДРІВНІ ОГОЛОШЕННЯ АРКА, 48 E. 7-ма вул. в Нью-Йорку (GR 3-3550) на бажанія висилає всім даром Каталог.

PROFESSIONALS DR. ANNA MESSING ЛІКАР З ВАРШАВИ Косметика, лікарська усунення всіх над чери, зайвого волосся, аморчок. "Facial Uplift" без операції. Приймає після умови. Телефон: PLaza 7-1282 130 West 57 St. New York City

REAL ESTATE Доми на продаж Близько парку на Бронксі, продається 8 родин. дім з садом за \$27,000, а також на 135 вул. Бронксу, в зв'язку з відходом, продається 8 род. дім за \$13,500. Готинкою \$3,500. Доми дають добрий дохід. Давати до 10 год. зранку та 7-9 увечері AU 1-0194

MISCELLANEOUS Hallett & Hallett ПОХОРОННЕ ЗАВЕДЕННЯ Since 1854 HALLETT HOMESTEAD Flushing 9-0062 Northern Blvd. & 147th St. Flushing, L. I., N. Y. Howard L. Hallett, Jr., Lic. Mgr. Wesley Hallett, Treasurer

Можна тепер дістати в ЗДА "UKRAINIAN SALVE MAZ."

UKRAINIAN UKRAЇНСЬКА МАСЛО SALVE НА АРТРЕТИЗМ, ПОСТРИЛ І РЕВМАТИЗМ. МАСТЬ UKRAINIAN SALVE помагає на обслушення болів і поганого почуття, що його викликає пострил, артритизм і ревматизм. Приносить плягу в болів мускулів, які є вислідком надмірної праці і перетину. Цю мазь поручається особливо на болі мускулів на спині в лопатках, на раменах і сугублах. Замасте відразу один слой. 2 oz \$1.25 поштовою оплатою 15 Пишіть до: DUFFERIN DRUG STORE 239 Dufferin Avenue Department 2 Winnipeg, Man., Canada

Phone MA 7-1761 PETER S. MURIANKA UKRAЇНСЬКИЙ ПОГРЕВНИК FUNERAL DIRECTOR 413 Fairmount Avenue Philadelphia 23, Pa.

ІВАН БУНЬКО УКР. ПОГРЕВНИК Обслуга чесна і найкраща Ціни приступні John Bunko Licensed Undertaker & Embalmer REASONABLE PRICES 437 EAST 5th STREET New York City Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА УКР. ПОГРЕВНИК Займається похороном в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ Контрольована температура, Модерна каліція до ужитку даром. Peter Jarema 129 EAST 7th STREET NEW YORK, N. Y. Tel. ORchard 4-2568